

62010CJ0578

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. balandžio 26 d. (*1)

„EB 18 ir 56 straipsniai — Variklinis transporto priemonis — Vienoje valstybėje narėje registruotos ir panaudos būdu gautos motorinis transporto priemonis naudojimas kitoje valstybėje narėje — Šios transporto priemonis apmokestinimas toje kitoje valstybėje narėje pirmą kartą ja pasinaudojus nacionaliniuose keliuose“

Sujungtose bylose C-578/10–C-580/10

dėl Hoge Raad der Nederlanden (Nyderlandai) 2010 m. lapkričio 12 d. sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2010 m. gruodžio 6, 8 ir 9 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą bylose

Staatssecretaris van Financiën

prieš

L. A. C. van Putten (C-578/10),

P. Mook (C-579/10),

G. Frank (C-580/10)

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro K. Lenaerts, kolegijos pirmininkas, R. Silva de Lapuerta (pranešėjas), E. Juhász, T. von Danwitz ir D. Šváby, teisėjai.

generalinį advokatą J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

—

Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C.M. Wissels ir J. Langer,

—

Suomijos vyriausybės, atstovaujamos J. Heliskoski,

—

Europos Komisijos, atstovaujamos D. Maidani ir L. Lozano Palacios bei R. Troosters,

susipažin? su 2011 m. gruodžio 1 d. pos?dyje pateikta generalin?s advokat?s išvada,
priima š?

Sprendim?

1

Prašymai priimti prejudicin? sprendim? pateikti d?l EB 18 ir 56 straipsni? išaiškinimo.

2

Šie prašymai pateikti nagrin?jant tris gin?us tarp Staatssecretaris van Financiën (Finans? valstyb?s sekretorius, toliau – Staatssecretaris) ir atitinkamai L. A. C. van Putten, P. Mook ir G. Frank d?l jiems skirt? pranešim? apie mokes?io perskai?iavim? nesumok?jus mokes?io už lengvuosius automobilius ir motociklus (toliau – VM mokestis), tokias transporto priemones, kurias nemokamai suteik? kitose valstyb?se nar?se gyvenantys fiziniai asmenys, naudojant trump? laik?.

Teisinis pagrindas

S?jungos teis?

3

1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos 88/361/EEB d?l Sutarties 67 straipsnio ?gyvendinimo [straipsnis panaikintas Amsterdamo sutartimi] (OL L 178, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 10 sk., 1 t., p. 10) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Nepažeisdamos toliau pateikiam? nuostat?, valstyb?s nar?s panaikina kapitalo jud?jim? tarp asmen?, gyvenan?i? valstyb?se nar?se, apribojimus. Šios direktyvos taikymui palengvinti kapitalo jud?jimai skirstomi pagal I priede pateikt? nomenklat?r?.“

4

Tarp Direktyvos 88/361 I priede išvardyt? kapitalo jud?jim? šio priedo XI skyriuje kaip asmeninio kapitalo jud?jimai nurodytos paskolos, dovanos ir paveld?jimai.

Nacionalin? teis?

5

1992 m. Mokes?io už lengvuosius automobilius ir motociklus ?statymo (Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992, 1992 m., Nr. 709, toliau – 1992 m. ?statymas) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad VM mokestis mokamas už šias motorines transporto priemones.

6

Pagal 1992 m. ?statymo 1 straipsnio 2 ir 5 dalis VM mokestis tampa mok?tinas ?registravus transporto priemon? Nyderland? registre. Tačiau jei Nyderlanduose ne?registruotu lengvuju automobiliu ar motociklu pradeda naudotis fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar ?steigtas šioje valstyb?je nar?je, šis mokestis tampa mok?tinas nuo transporto priemon?s panaudojimo pirm? kart? Nyderland? keliuose dienos, kaip tai suprantama pagal š? ?statym?.

7

1992 m. ?statymo 5 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad VM mokes?io už ne?registruot? lengv?j? automobil? ar motocikl? mok?tojas yra asmuo, kuris realiai disponuoja lengvuoju automobiliu ar motociklu.

8

Pagal 1992 m. ?statymo 9 straipsnio 1 dal? lengvajam automobiliui, atsižvelgiant ? šioje nuostatoje nurodytus padidinimus ir sumažinimus, taikomas šio mokes?io tarifas sudaro 45,2 % kataloge nurodytos šios transporto priemon?s neto kainos. Ši kaina atitinka gamintojo ar importuotojo pardav?jams rekomenduojam? pardavimo kain?, at?mus prid?tin?s vert?s mokes?.

9

Nauj? variklini? transporto priemoni? kataloge nurodyta neto kaina nustatoma atsižvelgiant ? dien?, kai joms buvo suteiktas Nyderland? registracijos numeris. Naudot? variklini? transporto priemoni? kataloge nurodyta neto kaina nustatoma atsižvelgiant ? j? panaudojimo pirm? kart? Nyderland? teritorijoje ar už jos rib? dien?.

10

Pirm? kart? panaudojus Nyderlanduose ne?registruot? lengv?j? automobil? ar motocikl?, kuriuo disponuoja fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar ?steigtas šioje valstyb?je nar?je, aptariamose nacionalin?s teis?s nuostatose d?l VM mokes?io mok?jimo numatoma naudotoms transporto priemon?ms taikyti kataloge nurodyt? neto kain?.

11

Apmokestinant naudotas transporto priemones atsižvelgiama ? pra?jusi? j? naudojimo trukm? ir mokes?io suma sumažinama atitinkama procentine dalimi. Iki 2007 m. vasario 1 d. šis mokestis buvo mok?tinas vienas ir galutinis, be galimyb?s susigr?žinti, net jei atitinkama transporto priemon? po kurio laiko nebenaudojama Nyderland? keliuose.

Pagrindin?s bylos ir prejudiciniai klausimai

12

L. A. C. van Putten ir P. Mook yra Nyderland? pilie?iai, G. Frank yra Vokietijos piliet?. Pagrindini? byl? faktini? aplinkybi? metu jie visi gyveno Nyderlanduose.

13

Per patikrinim? Belastingdienst (pajam? administratorius) tarnautojai nustat?, kad atsakovai pagrindin?se bylose Nyderland? keliuose naudojami lengvaisiais automobiliais, ?registruotais kitose valstyb?se nar?se, nesumok?j? mok?tino VM mokes?io. Tod?l jie buvo informuoti, kad per kit? patikrinim? jiems gali b?ti ?teiktas pranešimas apie mokes?io perskai?iavim? d?l šio mokes?io sumok?jimo.

14

Po naujo patikrinimo nustatytos tokios pa?ios aplinkyb?s atsakov? pagrindin?se bylose atžvilgiu.

15

Todėl jiems buvo teikti pranešimai apie mokesčių perskaičiavimą, atitinkamai pranešime, teiktame L. A. C. van Putten, buvo nurodyti 5955 eurai, P. Mook – 1859 eurai ir G. Frank – 6709 eurai. Belastingdienst atmetė suinteresuotųjų asmenų skundus. Iš tiesų jis nusprendė, kad atsakovai pagrindinėse bylose naudojami varikliniai transporto priemonės pagal 1992 m. įstatymo 1 straipsnio 5 dalį taip, kad jas panaudojus pirmą kartą tokio tarifo VM mokestis tapo mokėtinas ir apskaičiuotinas pagal tokią visą apmokestinamąją vertę, kokie numatyti šio įstatymo 9 straipsnyje. Be to, kadangi pranešimai buvo priimti anksčiau nei 2007 m. vasario 1 d., mokestis buvo surinktas iš atsakovų pagrindinėse bylose, neatšizvelgiant šio transporto priemonių naudojimo trukmės.

16

Kadangi kiekvieno iš atsakovų pagrindinėse bylose pateikti skundai buvo pripažinti nepagrįstais, jie pateikė skundus Gerechtshof te 's-Hertogenbosch (Hertogenbosco apeliacinis teismas). Šis patenkino jų pretenzijas ir panaikino Belastingdienst sprendimus bei pranešimus apie mokesčių perskaičiavimą. Šio teismo teigimu, pranešimai buvo nepateisinamas teisės laisvai judėti ir apsigyventi valstybės narės teritorijoje, numatytos EB 18 straipsnyje, apribojimas.

17

Kiekvienoje byloje Staatssecretaris van Financiën pateikė apeliacinius skundus prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui dėl Gerechtshof te 's-Hertogenbosch sprendimo. Iš esmės jis manė, kad svarbios pagrindiniai bylų aplinkybės vyko vienos valstybės narės, t. y. Nyderlandų, viduje, todėl šiems atvejams netaikomas EB 18 straipsnis.

18

Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę pareikšti nuomonę dėl VM mokesčių suderinamumo su Sąjungos teise, bet tik atvejais, susijusiais su laisvu darbuotojų judėjimu, sisteminio laisvės ar laisvės teikti paslaugas.

19

Tačiau pagrindinėse bylose aptariami Nyderlanduose gyvenantys fiziniai asmenys, kurie šioje valstybėje narėje privatiems tikslams naudojami kitoje valstybėje registruotomis varikliniais transporto priemonėmis, kuriomis teisė disponuoti jiems neatlygintinai suteikta toje kitoje valstybėje narėje gyvenantys fiziniai asmenys, su jais yra susiję giminystės ar draugystės ryšiais.

20

Šiomis aplinkybėmis Hoge Raad der Nederlanden nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą visose trijose bylose ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

Byloje C-578/10:

„Ar tokioje situacijoje, kai valstybės narė taiko mokestį už kitoje valstybėje narėje registruotas variklinis transporto priemonės, kuri iš šios kitos valstybės narės gyventojų panaudos būdu gavo pirmosios valstybės narės gyventojas, panaudojimą pirmą kartą pirmosios valstybės narės teritorijoje esančiuose keliuose, atšizvelgiant [EB 18] straipsnį, taikoma Bendrijos teisė?“

Byloje C-579/10:

„Ar tokioje situacijoje, kai valstyb? nar? taiko mokest? u? kitoje valstyb?je nar?je registruotos variklin?s transporto priemon?s, kuri? i? ?ios kitos valstyb?s nar?s gyventoj? panaudos b?du gavo pirmosios valstyb?s nar?s gyventojas ir j? naudoja priva?ioms kelion?ms tarp ?i? valstybi? nari?, panaudojim? pirm? kart? pirmosios valstyb?s nar?s teritorijoje esan?iuose keliuose, atsi?velgiant ? [EB 18] straipsn?, taikoma Bendrijos teis??“

Byloje C-580/10:

„Ar tokioje situacijoje, kai valstyb? nar? taiko mokest? u? kitoje valstyb?je nar?je registruotos variklin?s transporto priemon?s, kuri? i? ?ios kitos valstyb?s nar?s gyventoj? priva?ioms kelion?ms pirmosios valstyb?s nar?s teritorijoje panaudos b?du gavo joje gyvenantis, ta?iau kitos valstyb?s nar?s pilietyb? turintis asmuo, panaudojim? pirm? kart? pirmosios valstyb?s nar?s teritorijoje esan?iuose keliuose, atsi?velgiant ? [EB 18] straipsn?, taikoma Bendrijos teis??“

21

2011 m. vasario 1 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-578/10–C-580/10 buvo sujungtos, kad b?t? bendrai vykdoma ra?ytin? bei ?odin? proceso dalys ir priimtas sprendimas.

D?l prejudicini? klausim?

Pirmin?s pastabos

22

Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrin?ti kartu, prašymus priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas i? esm?s klausia, ar, atsi?velgiant ? EB 18 straipsn?, situacijai, kai valstyb? nar? taiko mokest? u? savo rezident? naudojam? variklin? transporto priemon? nacionaliniuose keliuose, kai jis va?in?ja tik nacionalin?je teritorijoje arba tiek nacionalin?je, tiek kitos valstyb?s nar?s teritorijoje, kai transporto priemon? yra ?registruota kitoje valstyb?je nar?je ir teis? ja naudotis suteik? joje gyvenantis asmuo, taikoma S?jungos teis?.

23

Šiuo at?vilgiu reikia pa?ym?ti, kad net jei formaliai ?i?rint prašymus priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas savo klausimus apribojo tik EB 18 straipsnio i?ai?kinimu, tai nekliaudo Teisingumo Teismui pateikti nacionaliniam teismui visapus? S?jungos teis?s ai?kinim?, kuris gali b?ti naudingas sprendimui ?io teismo nagrin?jamoje byloje priimti, neatsi?velgiant ? tai, ar jis apie tai u?simena savo pateiktuose klausimuose (šiuo klausimu žr. 2007 m. lapkri?io 8 d. Sprendimo ING. AUER, C-251/06, Rink. p. I-9689, 38 punkt? ir jame nurodyt? teism? praktik?).

24

I? ties? pateikti klausimai turi b?ti i?nagrin?ti atsi?velgiant ? visas Sutarties ir antrin?s teis?s nuostatas, kurios gali b?ti svarbios i?skeltai problemai (žr. 1985 m. liepos 11 d. Sprendimo Mutsch, 137/84, Rink. p. 2681, 10 punkt?).

25

Be to, reikia priminti, kad pagal prašymus priimti prejudicin? sprendim? pateikus? teism? i? atsakov? pagrindin?se bylose buvo reikalaujama visa pagrindin?se bylose gin?ijamo mokes?io

suma, neatsižvelgiant ? reali? variklini? transporto priemoni? naudojimo Nyderland? keliuose trukm? ir nesuteikiant šiems atsakovams galimyb?s pasinaudoti teise ? atleidim? nuo šio mokes?io ar j? susigr?žinti.

26

Tod?l pateiktus klausimus reikia suprasti taip, kad jais siekiama sužinoti, ar S?jungos teis? reikia aiškinti taip, jog pagal j? draudžiamos valstyb?s nar?s nuostatos, kuriose rezidentams, iš kitos valstyb?s nar?s rezident? panaudos b?du gavusiems toje kitoje valstyb?je ?registruot? transporto priemon?, pirm? kart? j? panaudojus nacionaliniuose keliuose taikomas visas mokestis, paprastai mok?tinas ?registruojant transporto priemon? pirmoje valstyb?je nar?je, neatsižvelgiant ? transporto priemon?s naudojimo nacionaliniuose keliuose trukm? ir nesuteikiant tokiems asmenims galimyb?s pasinaudoti teise ? atleidim? nuo šio mokes?io ar j? susigr?žinti.

D?l laisvo kapitalo jud?jimo

27

Kalbant apie S?jungos teis?s nuostatas, kurios gali b?ti taikomos pagrindini? byl? aplinkyb?ms, reikia priminti, kad šiose bylose apmokestinama ne d?l to, kad atsakovai pagrindin?se bylose pasinaudojo teise laisvai jud?ti, bet tod?l, kad jie kaip rezidentai Nyderland? keliuose naudojami kitoje valstyb?je nar?je ?registruota ir panaudos b?du gauta transporto priemone.

28

Kalbant apie panaud? tarp skirtingose valstyb?se nar?se gyvenan?i? pilie?i?, pirmiausia reikia išnagrin?ti EB 56 straipsnio taikymo srit?. Šiuo klausimu nusistov?jusioje teismo praktikoje numatyta, kad šioje sutartyje nesant s?vokos „kapitalo jud?jimas“ apibr?žties, kaip ji suprantama pagal šio straipsnio 1 dal?, Direktyvos 88/361 I priede išd?styta nomenklat?ra išsaugo informacin? reikšm?, net jei ši direktyva buvo priimta remiantis EBB sutarties 69 straipsniu ir 70 straipsnio 1 dalimi (EBB sutarties 67–73 straipsnius pakeit? EB sutarties 73B–73G straipsniai, kurie patys tapo EB 56–60 straipsniais), atsižvelgiant ? tai, kad pagal šio priedo ?žangos tre?i? pastraip? jame ?tvirtintoje nomenklat?roje išsamiai neišvardijami visi kapitalo jud?jimai, patenkantys ? šį s?vok? (žr., be kita ko, 2009 m. sausio 27 d. Sprendimo Persche, C-318/07, Rink. p. I-359, 24 punkt? ir jame nurodyt? teism? praktik?; 2009 m. rugs?jo 17 d. Sprendimo Glaxo Wellcome, C-182/08, Rink. p. I-8591, 39 punkt?; 2009 m. spalio 15 d. Sprendimo Busley ir Cibrian Fernandez, C-35/08, Rink. p. I-9807, 17 punkt? ir 2011 m. vasario 10 d. Sprendimo Missionswerk Werner Heukelbach, C-25/10, Rink. p. I-497, 15 punkt?).

29

Teisingumo Teismas yra nusprend?s, kad paveld?jimai ir dovanos, kurie patenka ? Direktyvos 88/361 I priedo XI skyri? „Asmeninio kapitalo jud?jimai“, yra kapitalo jud?jimas, kaip jis suprantamas pagal EB 56 straipsn?, išskyrus atvejus, kai jo sudedamosios dalys b?na vienoje valstyb?je nar?je (žr. 2011 m. kovo 31 d. Sprendimo Schröder, C-450/09, Rink. p. I-2497, 26 punkt? ir jame nurodyt? teism? praktik?). Tas pats taikoma „paskoloms“, kurios patenka ? t? pat? šios direktyvos I priedo skyri?.

30

Taigi aplinkyb?mis, kaip antai nagrin?jamos pagrindin?se bylose, aišku, kad teisini? santyki? tarp variklin?s transporto priemon?s savininko ir jos naudotojo sudedamosios dalys yra susidariusios ne vienos valstyb?s nar?s viduje, nors pagrindin?se bylose gin?ijama nacionalin? nuostata skirta

tik Nyderlandų rezidentams. Iš tiesų VM mokestį turi mokėti šios valstybės narės rezidentas, kuris nacionaliniuose keliuose naudojami varikline transporto priemone, gauta panaudos būdu iš kitos valstybės rezidento, net jeigu ja naudojasi trumpą laiką, kai variklinę transporto priemonę taip pat registruota kitoje valstybėje narėje.

31

Be to, reikia patikrinti, ar kiekvienoje pagrindinėje byloje aptariami teisiniai santykiai, t. y. tarptautinę variklinės transporto priemonės panauda, gali būti laikoma kapitalo judėjimu, kaip jis suprantamas pagal EB 56 straipsnį, bent paskola, patenkančia į Direktyvos I priedo XI skyrį.

32

Šiuo klausimu pirmiausia reikia konstatuoti, kad „paskolos“ priklauso šiam skyriui, nepatikslinant, ar jos yra už atlygą, ar neatlygintinos ir nenurodant jų konkrečių paskirties.

33

Toliau, kalbant apie dovanas, pažymėtina, jog Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę konstatuoti, kad norint sužinoti, ar valstybės narės tam tikrą sandorį mokestinis vertinimas priskirtinas prie nuostatų, susijusių su laisvu kapitalo judėjimu, nereikia daryti skirtumo tarp sandorių, vykdytų pinigais, ir sandorių, vykdytų natūra (žr. minėto Sprendimo Persche 26 punktą).

34

Galiausiai iš paveldėjimo ir palikimo traukimo Direktyvos 88/361 I priedo XI skyrių matyti, kad neatlygintinas sandorio pobūdis savaime nekliudo jo kvalifikuoti kaip laisvo kapitalo judėjimo pagal EB 56 straipsnį.

35

Be to, variklinės transporto priemonės nemokamas suteikimas naudotis yra pranašumas, suteikiantis apibrėžtą ekonominę vertę, atitinkantią tos pačios rūšies ir tam pačiam laikui išsinuomotos variklinės transporto priemonės naudojimo išlaidas.

36

Iš to matyti, kaip teigė generalinė advokatė išvados 31 punkte, kad variklinės transporto priemonės tarptautinę panauda laikytina laisvu kapitalo judėjimu, kaip jis suprantamas pagal EB 56 straipsnį.

Dėl laisvo kapitalo judėjimo apribojimo egzistavimo ir galimo jo pateisinimo

37

Visų pirma reikia priminti, kad, išskyrus tam tikras pagrindinėse bylose nereikšmingas išimtis, variklinę transporto priemonę apmokestinimas nebuvo suderintas Europos Sąjungos lygmeniu. Taigi valstybės narės gali laisvai vykdyti savo kompetencijų mokesčių srityje, susijusioje su šiuo klausimu, su sąlyga, kad tai bus daroma laikantis Sąjungos teisės (žr. 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo Cura Anlagen, C-451/99, Rink. p. I-3193, 40 punktą; 2005 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo Komisija prieš Daniją, C-464/02, Rink. p. I-7929, 74 punktą; 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo Nadin ir Nadin-Lux, C-151/04 ir C-152/04, Rink. p. I-11203, 40 punktą ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo Komisija prieš Suomiją, C-232/03, 46 punktą; taip pat 2006 m. birželio 27 d. Nutarties van de Coevering, C-242/05, Rink. p. I-5843, 23 punktą; 2008 m. gegužės 22 d. Nutarties Ilhan, C-

42/08, 17 punkt? ir 2008 m. spalio 24 d. Nutarties Vandermeir, C-364/08, Rink. p. I-8087, 22 punkt?).

38

Pagal 1992 m. ?statym?, kalbant apie Nyderlanduose ne?registruotus automobilius ar motociklus, kuriais disponuoja šioje valstyb?je nar?je gyvenantis asmuo, VM mokestis yra mok?tinas nuo j? panaudojimo pirm? kart? Nyderland? keliuose. Pareig? mok?ti š? mokest? turi asmuo, kuris realiai disponuoja šia transporto priemone.

39

Pagrindinis panaudos elementas yra galimyb? naudoti panaudos b?du gautus daiktus, tod?l reikia konstatuoti, kad pagrindin?se bylose gin?ijam? nacionalin?s teis?s nuostat?, kuriose Nyderland? rezidentams nustatomas mokestis, mok?tinas pirm? kart? Nyderland? keliuose panaudojus kitoje valstyb?je nar?je ?registruot? transporto priemon?, ?skaitant panaudos b?du gaut? iš kitos valstyb?s nar?s rezidento, pasekm? yra tarptautin?s motorini? transporto priemoni? panaudos apmokestinimas.

40

Ta?iau motorin?s transporto priemon?s panauda neapmokestinama šiuo mokes?iu, kai motorin? transporto priemon? ?registruota Nyderlanduose. Toks skirtingas vertinimas, akivaizdus, atsižvelgiant ? tai kurioje valstyb?je nar?je ?registruota panaudos b?du gauta transporto priemon?, daro mažiau patraukl? š? tarptautin? kapitalo jud?jim?, atgrasydamas Nyderland? rezidentus priimti kitos valstyb?s nar?s rezident? si?lom? toje valstyb?je nar?je ?registruot? transporto priemoni? panaud?. Iš ties? pagal ši? nuostat? valstybi? nari? nustatytos priemon?s, kurios gali atgrasyti rezidentus nuo paskol? sutar?i? ar investicij? kitose valstyb?se nar?se, yra laisvo kapitalo jud?jimo apribojimai (žr. 2000 m. rugs?jo 26 d. Sprendimo Komisija prieš Belgij?, C-478/98, Rink. p. I-7587, 18 punkt? ir jame nurodyt? teism? praktik?).

41

Taigi tokios nacionalin?s teis?s nuostatos apriboja laisv? kapitalo jud?jim?, kaip tai suprantama pagal EB 56 straipsnio 1 dal?.

42

Ta?iau reikia išnagrinti, ar toks skirtingas vertinimas egzistuoja realiai, ir, jei taip yra, ar, nepaisant to, jis suderinamas su Sutarties nuostatomis, susijusiomis su laisvo kapitalo jud?jimu.

43

Pagal Teisingumo Teismo praktik? nediskriminavimo principu, nesvarbu, ar jis grindžiamas EB 12 straipsniu, ar EB 39, 43 ar 56 straipsniais, reikalaujama, kad panašios situacijos neb?t? vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos vienodai. Toks vertinimas gali b?ti pateisinamas, tik jeigu jis pagr?stas nuo atitinkam? asmen? pilietyb?s nepriklausan?iomis objektyviomis priežastimis, kurios yra proporcingos teis?tai siekiamam tikslui (šiuo klausimu žr. 2011 m. sausio 20 d. Sprendimo Komisija prieš Graikij?, C-155/09, Rink. p. I-65, 68 punkt? ir jame nurodyt? teism? praktik?).

44

Tod?l pirmiausia reikia išnagrinti, ar aplinkyb?mis, kaip antai pagrindin?se bylose, Nyderland?

rezidento, kuris Nyderlandų keliuose naudoja šioje valstybėje narėje registruotą, nemokamai gautą naudotis transporto priemonę, situacija yra objektyviai panaši į Nyderlandų piliečio, kuris tomis pačiomis aplinkybėmis naudojasi kitoje valstybėje narėje registruota transporto priemone. Preziumuojant, kad šios situacijos yra panašios, toliau reikia nagrinėti, ar vertinimas yra vienodas, o jeigu jis skirtingas, – ar tai skirtumų pateisina privalomasis bendrojo intereso pagrindas, ir galiausiai – ar aptariama priemone paisoma proporcingumo principo.

45

Nors Nyderlanduose registruotą transporto priemonę savininkai jau sumokėjo VM mokesčių registruodami transporto priemonę Nyderlandų registre, iš principo šios transporto priemonės skirtos iš esmės nuolat naudoti šios valstybės narės teritorijoje arba jos taip realiai yra naudojamos.

46

Teisingumo Teismas yra konstatavęs, kad valstybė narė gali apmokestinti registracijos mokesčiu lengvąjį automobilį, registruotą kitoje valstybėje narėje, kai automobilis iš esmės yra skirtas nuolat naudoti daugiausia pirmojoje valstybėje narėje arba kai faktiškai taip naudojamas (žr., be kita ko, minėtų sprendimų Cura Anlagen 42 punktą; Komisija prieš Daniją 75–78 punktus; Nadin ir Nadin-Lux 41 punktą ir Komisija prieš Suomiją 47 punktą; taip pat minėtų nutarimų van de Coevering 24 punktą ir Vandermeir 32 punktą).

47

Tačiau jeigu šios sąlygos nėra tenkinamos, vienoje valstybėje narėje registruotos transporto priemonės susiejimas su kita valstybe nare yra nežymus, vadinasi, nagrinėjimui reikalingas kitoks pateisinimas (žr. minėtų sprendimų Komisija prieš Daniją 79 punktą ir Komisija prieš Suomiją 48 punktą; taip pat minėtų nutarimų van de Coevering 26 punktą ir Vandermeir 33 punktą).

48

Iš prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo sprendimų matyti, kad atsakovai pagrindinėse bylose turėjo sumokėti visą VM mokesčio sumą, apskaičiuotą neatsižvelgus į atitinkamą transporto priemonės naudojimo trukmę ir nesuteikus šiai transporto priemonės naudotojams galimybės pasinaudoti atleidimo nuo mokesčio teise ar teise ją susigrąžinti. Tačiau iš Teisingumo Teismui pateiktos bylų medžiagos nematyti, kad tos transporto priemonės yra skirtos iš esmės nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje ar kad jos realiai taip naudojamos.

49

Nacionalinis teismas turi vertinti pagrindinėse bylose nagrinėjamos panaudos trukmę ir faktiškai gautą transporto priemonės naudojimą (šiuo klausimu žr. minėtos Nutarties van de Coevering 25 punktą).

50

Jei pagrindinėse bylose aptariamos Nyderlanduose neįregistruotos transporto priemonės yra skirtos iš esmės nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje arba jos realiai taip naudojamos, iš tikrųjų neegzistuoja skirtumas tarp asmens, kuris gyvena Nyderlanduose ir nemokamai naudoja tokia transporto priemonė, ir asmens, kuris tomis pačiomis aplinkybėmis naudoja šioje valstybėje narėje įregistruota transporto priemonė, vertinimo, nes pastaroji transporto priemonė, kuri taip pat iš esmės skirta nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje, jau buvo apmokestinta VM mokesčiu įregistruojant Nyderlanduose.

51

Tokiomis aplinkybėmis reikalavimas sumokėti VM mokestį pirmą kartą panaudojus Nyderlandų keliuose Nyderlanduose neįregistruotas transporto priemonės yra pateisinamas, kaip ir mokestis registruojant transporto priemonę Nyderlanduose, nurodytas šio sprendimo 46 punkte, kai taikant šis mokestis atsižvelgiama, kaip tai, atrodo, išplaukia iš 1992 m. įstatymo, kuriame transporto priemonės nusidėvėjimo pirmojo panaudojimo momentu.

52

Tačiau, kaip matyti iš šio sprendimo 47 punkto, kai pagrindinėse bylose aptariamos transporto priemonės nėra iš esmės skirtos nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje arba jos iš tiesų nėra taip naudojamos, egzistuoja realus skirtingas dviejų asmenų kategorijų, nurodytų šio sprendimo 50 punkte, vertinimas, ir aptariamas apmokestinimas nėra pateisinamas. Iš tiesų tokiomis aplinkybėmis ši transporto priemonių ryšio su Nyderlandų teritorija nepakanka tam, kad būtų taikomas mokestis, paprastai mokėtinas įregistruojant transporto priemonę Nyderlanduose.

53

Jei tam tikrais atvejais tokis skirtingas vertinimas galėtų pateisinti privalomasis bendrojo intereso pagrindas, dar reikėtų, kad taikant mokestį būtų paisoma proporcingumo principo (šiuo klausimu žr. minėtos Nutarties van de Coevering 27 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

54

Kadangi, pirma, iš prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimą neišplaukia, jog pagrindinėse bylose buvo konstatuota, kad aptariamos transporto priemonės yra skirtos iš esmės nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje arba kad jos realiai taip yra naudojamos, ir, antra, nei prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas, nei Nyderlandų vyriausybė nenurodė kitą privalomąjį bendrojo intereso pagrindą, leidžiantį pateisinti ginčijamą apribojimą, reikia konstatuoti, jog EB 56 straipsnis aiškintinas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose nustatoma pareiga jos rezidentams, panaudos būdu gavusiems kitoje valstybėje narėje įregistruotą transporto priemonę iš tos valstybės narės rezidentu, pirmą kartą panaudojus transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, sumokėti visą mokestį, paprastai mokėtiną įregistruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant asmeniui galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo mokesčio ar teise į susigrąžinti, kai transporto priemonė nėra skirta iš esmės nuolat naudoti pirmoje valstybėje narėje ir nėra realiai taip naudojama.

55

Kadangi pagrindinėms byloms taikomas EB 56 straipsnis, EB 18 straipsnio aiškinti nereikia.

Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, jog EB 56 straipsnis aiškinamas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose nustatoma pareiga jos rezidentams, panaudoti būdu gavusiems kitoje valstybėje narėje registruotą transporto priemonę iš tos valstybės narės rezidento, pirmą kartą panaudojus šią transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, sumokėti visą mokestį, paprastai mokėtiną registruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant asmeniui galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo mokesčio ar teise į susigrąžinti, kai transporto priemonė nėra skirta iš esmės nuolat naudoti pirmoje valstybėje narėje ir nėra realiai taip naudojama.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

EB 56 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose nustatoma pareiga jos rezidentams, panaudoti būdu gavusiems kitoje valstybėje narėje registruotą transporto priemonę iš tos valstybės narės rezidento, pirmą kartą panaudojus šią transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, sumokėti visą mokestį, paprastai mokėtiną registruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant asmeniui galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo mokesčio ar teise į susigrąžinti, kai transporto priemonė nėra skirta iš esmės nuolat naudoti pirmoje valstybėje narėje ir nėra realiai taip naudojama.

Parašai.

(*1) Proceso kalba: olandų.